

Midhat Golać

28.08.2026. 12:37

Pogledano: 55 puta

Stanovništvo Južne Afrike

Čas obuhvata uvodnu diskusiju povodom fotografije iz perioda aparthejda, grupni istraživački rad o demografiji, etničkoj strukturi i aparthejdu u Južnoj Africi te individualnu provjeru znanja i završnu diskusiju o jednakosti i ljudskim pravima.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 8. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Društveno-humanističko područje

Predmet

Geografija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Upoznati učenike s demografskim obilježjima stanovništva Južne Afrike, etničkom i rasnom strukturom te posljedicama aparthejda, kako bi razumjeli značaj ljudskih prava, jednakosti i izgradnje pravednog društva.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- spoznaje demografska obilježja stanovništva Južne Afrike, etničku i rasnu strukturu te posljedice aparthejda
- analizira uzroke društvenih nejednakosti i promjene u sastavu stanovništva
- razumije značaj ljudskih prava, jednakosti i borbe protiv diskriminacije
- argumentovano iznosi stavove o izgradnji pravednijeg i inkluzivnog društva

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Fotografija klupe "Whites Only"

Nastavnik prikazuje fotografiju klupe s natpisom „Whites Only” iz perioda aparthejda u Južnoj Africi i postavlja pitanje: „Kako biste se osjećali da vam neko zabrani da sjedite na klupi u parku u vašem mjestu?” Učenici iznose svoja mišljenja i osjećaje, nakon čega nastavnik razgovor povezuje s temom časa – demografskim odlikama stanovništva Južne Afrike i politikom aparthejda. Kroz uvodnu diskusiju učenici razvijaju empatiju i razumijevanje posljedica diskriminacije i društvenih podjela.

Aktivnost 2 – Grupni rad o stanovništvu i aparthejdu

Učenici se dijele u četiri grupe. Prva grupa obrađuje rasnu i etničku strukturu stanovništva Južne Afrike, druga prirodni priraštaj, starosnu i urbanu strukturu, treća politiku aparthejda – njene uzroke, ciljeve i posljedice, a četvrta život i ulogu Nelsona Mandele u borbi protiv aparthejda. Zadatak svake grupe je da analizira tekst, izdvoji ključne podatke, odgovori na postavljena pitanja i pripremi kratko izlaganje. Nastavnik prati rad grupa, postavlja potpitanja i pomaže u tumačenju pojmova. Nakon grupnog rada slijede prezentacije, tokom kojih učenici povezuju demografske podatke s društvenim posljedicama aparthejda, poput prostorne segregacije, ekonomskih nejednakosti i migracija. Posebno se naglašava značaj demokratskih promjena 1994. godine i ukidanja aparthejda. Kroz saradnju i dijalog učenici razvijaju kritičko mišljenje i svijest o značaju jednakosti i ljudskih prava.

Aktivnost 3 – Individualni rad i završna diskusija

Učenici individualno rješavaju nastavni listić sa zadacima koji se odnose na demografske karakteristike stanovništva Južne Afrike, etničku strukturu, posljedice aparthejda i značaj ljudskih prava. Nakon toga nastavnik pokreće završnu diskusiju postavljajući pitanje: „Može li društvo koje je prošlo kroz duboke podjele izgraditi jednakost?” Učenici obrazlažu svoje stavove povezujući historijske događaje sa značajem tolerancije, jednakosti i poštovanja ljudskih prava u savremenom društvu. Na kraju časa nastavnik zaključuje da su razumijevanje prošlosti, dijalog i uvažavanje različitosti važni za izgradnju stabilnog i pravednog društva.

Potrebni resursi

- Udžbenik Geografija VIII, S. Kulenović i D. Džafić, 2011. godina
- Nastavni listići
- Marker i plakati

Praćenje i procjenjivanje

Individualni nastavni listić sa zadacima o demografskim karakteristikama, etničkoj strukturi, posljedicama aparthejda i značaju ljudskih prava.

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda rada na tekstu

Metoda usmenog izlaganja

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola